

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
ul. Lęborska 34
83-340 Sierakowice

SPRAWOZDANIE

Z REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY W SIERAKOWICACH NA LATA 2015 - 2017

ZA 2016 ROK

MARZEC 2017

fax. 58 681 65 34
tel. 58 681 93 92
gops@gops.sierakowice.pl

www.gops.sierakowice.pl

„Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2015-2017” został przyjęty Uchwałą Nr VIII/98/15 Rady Gminy Sierakowice w dniu 2 czerwca 2015.

Głównym celem gminnego programu jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez zintegrowane i spójne działania na rzecz dziecka i rodziny, mające wpływ na wzmocnienie lub odzyskanie zdolności do właściwego wypełniania funkcji rodzicielskich oraz odpowiedniego pełnienia ról społecznych.

W tym celu w programie zawartych jest szereg szczegółowych działań, które mają umożliwić osiągnięcie założonego celu. Należą do nich:

- diagnozowanie środowisk rodzinnych oraz planowanie i organizowanie działań wspierających,
- zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny,
- zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących, poprzez objęcie rodzin dysfunkcyjnych zintegrowaną, profesjonalną pomocą,
- udzielanie wsparcia rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- doskonalenie i rozwój współpracy pomiędzy przedstawicielami instytucji, organizacji i społecznością lokalną,
- monitorowanie sytuacji rodzin zagrożonych kryzysem oraz monitorowanie funkcjonowania rodzin po zakończeniu bezpośredniej pomocy.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Sierakowicach ukierunkowany jest przede wszystkim na problemy rodzin bezradnych w sprawach opiekuńczo-wychowawczych:

- rodzin wielodzietnych,
- rodzin niepełnych,
- małoletnich matek,
- rodzin wychowujących dzieci w wieku 0-6 lat, oraz realizujących obowiązek nauki na poziomie szkoły podstawowej,
- rodzin zmagających się z trudnościami wychowywania dzieci w wieku dojrzewania,
- rodzin przeżywających trudności związane ze stanem zdrowia dziecka (np. dzieci chore, niepełnosprawne, nadpobudliwe, z zaburzeniami zachowania),
- rodzin znajdujących się w sytuacjach kryzysowych i zagrożonych kryzysem, w których występują konflikty, uzależnienia, bezrobocie, ubóstwo i inne negatywne zjawiska zachodzące w rodzinach,
- rodzin dotkniętych przemocą,
- rodzin naturalnych w związku z umieszczeniem dziecka w pieczy zastępczej.

Wszystkie działania w ramach programu prowadzone były w 2016 r. w oparciu o szczegółową diagnozę skali problemów, z którymi borykają się rodziny mieszkające na terenie naszej gminy. Program był realizowany na wielu płaszczyznach.

Wsparcie uzyskały wszystkie rodziny w których zdiagnozowano problemy opiekuńczo-wychowawcze. Część z tych rodzin kierowana była do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej przez pedagogów i kuratorów. Część z nich zgłosili członkowie środowiska lokalnego. W wielu przypadkach członkowie rodziny samodzielnie poszukiwali pomocy w rozwiązaniu doświadczanych trudności. Największą grupę stanowiły rodziny z którymi pracownicy socjalni nawiązali współpracę we wcześniejszych latach i była ona kontynuowana w 2016 r.

Jak wynika z danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej za 2016 r., wśród 609 rodzin objętych pomocą społeczną 58 rodzin (9,5 %) charakteryzuje się niewydolnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego. Trudności w sferze wychowawczej które przejawiają rodziny rzadko występują samodzielnie, najczęściej są one skorelowane z dodatkowymi problemami takimi, jak ubóstwo, ściśle z nim związane bezrobocie, oraz niepełnosprawność lub długotrwała choroba jednego z członków rodziny. Pewien odsetek stanowią rodziny, w których niewydolność wychowawcza wynika z występujących w tych rodzinach problemów związanych z przemocą i uzależnieniami.

Zakres diagnozy	Liczba rodzin
Rodziny bezradne w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	58
w tym:	Rodziny niepełne
	Rodziny wielodzietne
	42
	23 (w tym 12 z 3 dziećmi)
Dodatkowe problemy w rodzinie:	
Ubóstwo	37
Bezrobocie	12
Niepełnosprawność	22
Długotrwała choroba	25
Alkoholizm	6
Narkomania	1
Przemoc	6
Sytuacja kryzysowa	0
Potrzeba ochrony macierzyństwa	0
Trudności po zwolnieniu z zakładu karnego	0
Czas pozostawania pod opieką GOPS	
Rozpoczynający współpracę w 2016 roku	2
Rozpoczynający współpracę w 2014 i 2015 roku	7
Rozpoczynający współpracę w 2013 roku i w latach wcześniejszych	49

Rodziny, w których zdiagnozowano niewydolność opiekuńczo-wychowawczą zostały objęte pracą socjalną prowadzoną przez pracowników socjalnych oraz specjalistyczną pomocą przez Zespół Poradnictwa Specjalistycznego i do Spraw Asysty Rodzinnej. Rodzinom tym w 2016 r. udzielane były konsultacje specjalistyczne, poradnictwo rodzinne, poradnictwo i diagnoza psychologiczna, pedagogiczna i problemowa, a także terapia indywidualna - długoterminowa praca z klientem, której celem jest wprowadzenie konstruktywnych zmian w jego życiu i w życiu jego rodziny. Interwencje kryzysowe były skoncentrowane na udzieleniu doraźnego wsparcia osobom w kryzysie i skierowaniu do skorzystania z długoterminowej pomocy indywidualnej.

Ponad to członkowie rodzin niewydolnych opiekuńczo-wychowawczo uczestniczyli w projektach socjalnych realizowanych przez GOPS takich jak:

- „Trening umiejętności wychowawczych - Szkoła dla Rodziców”, gdzie podczas warsztatów uczestnicy pogłębiali swoją wiedzę dotyczącą skutecznych metod wychowawczych oraz podnosili własne kwalifikacje w zakresie wychowywania dzieci.

- „Wybieram życie – grupa wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie i osób współzależnionych od alkoholu”, która była źródłem wsparcia i pogłębionej pracy nad sobą,
- „Wiem, umiem, stosuję – trening budżetowy”, podczas którego uczestnicy uczyli się planowania dochodów i wydatków w skali miesiąca oraz pozyskali praktyczną wiedzę z zakresu rozporządzania środkami finansowymi z tyt. Programu Rządowego Rodzina 500+,
- „Grupa wsparcia dla kobiet bezrobotnych”, gdzie uczestniczki miały możliwość zwiększenia motywacji do działania i konstruktywnego spojrzenia na własne możliwości. W czasie spotkań mogły dzielić się własnymi doświadczeniami z zakresu poszukiwania pracy oraz korzystać z doświadczenia pozostałych uczestniczek.
- „Zwiedzam Polskę”- kolonie dla dzieci z rodzin borykających się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi jak również uwikłanych w problem uzależnienia podczas których realizowany był Program Profilaktyczny promujący wśród dzieci zachowania prozdrowotne oraz życie bez środków odurzających i przemocy.
- „BMW” – projekt socjalny w zakresie aktywizacji podopiecznych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sierakowicach na lata 2016 – 2020, tworzący uczestnikom warunki sprzyjające odzyskaniu zdolności do funkcjonowania społeczno – zawodowego poprzez wykorzystywanie różnorodnych instrumentów aktywizacyjnych, dostosowywanych do indywidualnych potrzeb i możliwości podopiecznych oraz umożliwiający aktywne włączenie najbliższego otoczenia uczestników we wspólne działania .

Dodatkowym wsparciem kobiet borykających się jednocześnie z problemem bezrobocia była realizacja w partnerstwie z KUL w Wieżycy projektu pt. „Ster na zmiany”. W 2016 r. 8 kobiet z problemami opiekuńczo wychowawczymi rozpoczęło udział w tym projekcie. Uczestniczki projektu korzystały z oferowanych szkoleń w formie warsztatów, indywidualnego doradztwa zawodowego, coachingu, kursów zawodowych zgodnie z zainteresowaniem. Wzięły też udział w warsztatach integracyjnych, zajęciach z komunikacji interpersonalnej i sztuki skutecznego porozumiewania się. Istotnym elementem projektu była indywidualna praca psychologa z całą rodziną w miejscu bezpiecznym, czyli w domu, oraz wspólne wyjazdy całych rodzin, gdzie pod okiem animatorów teatralnych i psychologów uczono jak aktywnie spędzać czas z dziećmi, wychowywać oraz wspierać się na różnych etapach życia.

W wspieraniu rodziny z dziećmi zaangażowani byli również wolontariusze działający przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej. Z uwagi na duże zainteresowanie wśród rodziców i samych dzieci prowadzili zajęcia mające na celu wyrównywanie braków edukacyjnych oraz zabezpieczali opiekę nad dziećmi podczas organizowanych przez GOPS w ramach projektów socjalnych spotkań i imprez dla dzieci („Gwiazdka dzieciom” , „Radosne pierniki”).

Nieocenioną formą pomocy skierowaną wobec rodzin zagrożonych zabezpieczeniem dzieci była asystentura rodzin. Zostało nią objętych 21 rodzin wychowujących łącznie 62 dzieci. Intensywna praca asystentów z rodzinami zapobiegła konieczności umieszczenia dzieci poza rodziną. Kiedy jednak współpraca asystenta i /lub pracownika socjalnego z rodziną była utrudniona i występowało zagrożenie dobra dzieci GOPS występował do Sądu Rodzinnego o wgląd w sytuację rodziny i/lub zabezpieczenie dziecka. Łącznie wystosowano 3 takie wnioski (dwa ZI i jeden GOPS), w wyniku czego 2 rodziny zostały objęte nadzorem Kuratora Sądowego.

Sytuacja wszystkich rodzin niewydolnych w sprawach opiekuńczo-wychowawczych była monitorowana przez pracowników socjalnych i stosownie do problemów i potrzeb udzielane było odpowiednie wsparcie.

Formy wsparcia udzielone przez GOPS rodzinom z problemami opiekuńczo-wychowawczymi przedstawia poniższa tabela.

Formy wsparcia udzielone rodzinom		
Pomoc finansowa		41
Pomoc rzeczowa (opał, odzież, obuwie)		2
Dożywianie dzieci w szkole		29
Poradnictwo specjalistyczne		22
w tym:	Poradnictwo rodzinne	16
	Poradnictwo psychologiczne	6
	Poradnictwo pedagogiczne	10
Praca socjalna		52
Interwencja kryzysowa		4
Uczestnictwo w grupach wsparcia		6
Uczestnictwo w szkole dla rodziców		1
Objęcie procedurą niebieskiej karty		6
Objęcie Kontraktem socjalnym		12
Objęcie asystenturą		21
Inne formy wsparcia :		
	CIS	1
	ŚDS	1
	POPŻ	33
	paczki świąteczne	29
	projekty socjalne	37
	Projekt „Ser na zmiany	8

Analiza wskaźników za 2016 rok o których mowa w Gminnym Programie Wspierania Rodziny w Sierakowicach na lata 2015 – 2017, dział VII „Cele i zadania” pkt. 6. „Monitorowanie sytuacji rodzin zagrożonych kryzysem oraz monitorowanie funkcjonowania rodzin po zakończeniu bezpośredniej pomocy” przedstawia się następująco:

- liczba zdiagnozowanych rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi - 58
- liczba dzieci w rodzinach zagrożonych odebraniem im dzieci - 13
- liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej - 0
- liczba dzieci które powróciły z opieki zastępczej do rodziny - 0
- liczba interwencji kryzysowych - 4
- ilość spraw skierowanych do zespołu interdyscyplinarnego - 6
- ilość rodzin objętych poradnictwem specjalistycznym - 22
- ilość realizowanych w danym roku planów pracy z rodziną - 21
- ilość funkcjonujących grup wsparcia - 2
- liczba asystentów rodzinnych w gminie -3 w pierwszym półroczu, 2w II półroczu
- liczba rodzin korzystających z usług asystenta rodziny - 21 (62 dzieci)
- liczba ustanowionych rodzin wspierających - 0
- ilość funkcjonujących placówek wsparcia dziennego - 0

W porównaniu do roku ubiegłego spadła liczba zdiagnozowanych rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi o 55, zmniejszyła się o 4 liczba dzieci w rodzinach zagrożonych odebraniem im dzieci, utrzymała się liczba spraw skierowanych do Zespołu Interdyscyplinarnego, o 6 zmniejszyła się liczba rodzin korzystających z usług asystenta rodziny i nie umieszczono żadnego dziecka w pieczy zastępczej.

Mając na uwadze wzrost skuteczności w udzielaniu pomocy rodzinom niewydolnym w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, konieczne jest utrzymanie dotychczasowego kierunku działań, a przede wszystkim wysokiej aktywności pozostałych instytucji i organizacji mających w swoich zadaniach pracę z rodziną. Istotne jest, aby system wspierania rodziny na terenie gminy Sierakowice nie ograniczał się tylko do działań ściśle związanych z pomocą społeczną i nie był adresowany wyłącznie do rodzin które są już dotknięte problemami opiekuńczo-wychowawczymi. Ważnym elementem działań podejmowanych przez wszystkie instytucje i organizacje działające na terenie gminy powinny być działania profilaktyczne, w tym: informacyjne, edukacyjne, integracyjne i aktywizujące, tym bardziej że na terenie gminy w dalszym ciągu nie ustanowiono rodzin wspierających i nie utworzono placówek wsparcia dziennego w oparciu o Ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, które realizowałyby powyższe zadania.